
**Revisorerna
i Södertälje kommun**

Till
Fullmäktige i Södertälje kommun

Revisionsberättelse för år 2014

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Södertälje kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna och genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorerna verksamheten i kommunens företag

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att upprätta rättvisande räkenskaper och att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återrapportering till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har biträtts av Ernst & Young AB som varit vårt sakkunniga biträde.

Styrningen i styrelser och nämnder

Efter ett antal år med bristande ekonomistyrning bedömde vi föregående år att ekonomistyrningen hade förbättrats i kommunen. Även 2014 bedömer vi att styrningen varit tillfredsställande. Nämnderna redovisar sammantaget ett positivt resultat i förhållande till budget om cirka 50 mkr. Granskningen visar dock att Omsorgsnämndens ekonomistyrning fortsatt har brister och att denna behöver stärkas. Omsorgsnämnden behöver också stärka styrning, uppföljning och kontroll inom området upphandling.

God ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens uppföljning och bedömning av god ekonomisk hushållning utgår från nedanstående delområden och har följande utfall (i parentes framgår föregående års utfall):

• Finansiella mål	Bra	(Bra)
• Kommunfullmäktiges verksamhetsmål	Ok	(Ok)
• Södertälje kommun som arbetsgivare	Ok	(Ok)

Kommunstyrelsens samlade bedömning för 2014 är att God Ekonomisk Hushållning är **Ok**. Bedömningen görs i förhållande till de mål som fullmäktige har fastställt.

Årets resultat har förbättrats jämfört med föregående år. De finansiella målen bedöms med lägesbedömningen **Bra**. Samtliga **nic** verksamhetsmål, liksom arbetsgivarmålen, bedöms av

Kommunstyrelsen som *Ok*.

Det finansiella målområdet utvärderas utifrån tre mål. Målnivåerna är relativt lågt satta i förhållande till andra kommuner men bedöms vara realistiskt satta utifrån Södertälje kommuns förutsättningar. Samtliga tre mål har klarats inom det finansiella perspektivet. De finansiella målen uppnås. 2014 års resultat beror till stor del på en resultatförbättring inom verksamheten och till en mindre del än föregående år på poster av tillfällig karaktär. Resultatnivån måste dock förbättras de kommande åren för att ha de marginaler som krävs och klara en högre egenfinansiering i kommunkoncernens investeringsbehov.

Ett målområde bland verksamhetsmålen som bedömts *Ok* är Utbildning där fullmäktiges mål är att resultaten ska förbättras. Flera viktiga nyckeltal visar att förbättringar successivt skett de senaste åren. Södertäljes resultat inom skolan är dock fortsatt förhållandevis låga i förhållande till andra kommuner. Arbetet med att förbättra resultaten behöver därför även fortsatt prioriteras.

Tidigare år har vi kommenterat att de resultatnivåer som tillämpas tydligare behöver definieras och vi vidhåller att detta är väsentligt. Kriterierna för respektive nivå "Bra", "Ok", och "Har brister" bör vara tydliga likaså hur de sammantagna bedömningarna görs av de uppföljningar som den slutliga lägesbedömningen baseras på. I årsredovisning och verksamhetsberättelser bör verksamhetsresultaten i större utsträckning jämföras med andra kommuner.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet

Årsredovisning

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2014 godkänns.

Jäv

På grund av valbarhetshinder har Kommunfullmäktige undantagit Jan Wattsgård från granskning av Överförmyndarnämnden och Socialnämnden. Vid bedömning av ansvarsfrågan avseende Socialnämnden, vad gäller barn och ungdom, har Elisabet Komheden inte deltagit på grund av jäv. Av samma skäl har Sören Lekberg inte deltagit vid bedömningen av ansvarsfrågan avseende Stadsbyggnadsnämnden.

Vi åberopar i övrigt bifogad verksamhetsredogörelse och rapporter.

49

Södertälje den

2015

Elisabet Komheden

Erik Ternert

Bo Backlund

Birger Arthursson

Bo Fredriksson

Eleanor Hill Edwards

Sören Lekberg

Jan Wattsgård

Carl-Göran Ohlin

Severios Halef

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas verksamhetsredogörelse

De sakkunnigas rapporter nr 1-11.

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser i bolagen

- Södertälje Kommuns Förvaltnings AB
- Telge (i Södertälje) AB
- Telge Bostäder AB
- Södertälje Hamn AB
- Telge Nät AB
- Telge Fastigheter AB
- Söderenergi AB
- Telge Återvinning AB
- Telge Energi AB
- Tom Tits Experiment AB
- Telge Kraft AB
- Telge Hovsjö AB
- Telge Inköp AB
- Telge Brandalsund AB
- Telge Almnäs AB
- Telge Tillväxt (i Södertälje) AB

Revisorernas verksamhetsredogörelse år 2014

ANSVARsområde

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av kommunfullmäktige granskar den kommunala verksamheten. Revisorerna är oberoende och arbetar objektivt och förutsättningslöst. Revisionen har under 2014 bestått av elva förtroendevalda revisorer och biträds av yrkesrevisorer på konsultbasis. Revisorerna är även utsedda till lekmannarevisorer i kommunens bolag.

UPPDRAGET

Revisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Uppdraget som lekmannarevisorer utgår från aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed.

Revisionens yttersta syfte är att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

Revisionen granskar översiktligt all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden samt genomför fördjupade granskningar. Inriktning och omfattning av granskningarna baseras på en väsentlighets- och riskanalys.

Vår inriktning är att arbeta aktivt och utifrån en övergripande nivå med ett helhetsperspektiv. Syftet är att arbeta konstruktivt och förebyggande.

ÅRET SOM GÅTT

Revisionen har granskat att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare har vi granskat att räkenskaperna är rättvisande och att den interna kontrollen inom

styrelser och nämnder är tillräcklig.

Granskningen av räkenskaper och förvaltning har baserats på en upprättad och offentliggjord revisionsplan. Arbetet har fortlopande utförts med stöd av revisionskonsulter från Ernst & Young AB.

Granskning år 2014

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Som ett led i en genomgång av all verksamhet har vi tagit del av styrelser och nämnders protokoll, granskat räkenskaperna, delårsrapporter, årsredovisning och andra handlingar som lämnar information om kommunens ekonomi och förvaltning.

En orientering kring vissa verksamhets mål, risker samt uppföljning av ekonomi och verksamhet har skett genom gruppbesök hos styrelse och nämnder.

Vid revisionens möten har förtroendevalda och tjänstemän bjudits in för att närmare informera om och svara på frågor om sin verksamhet och ekonomi.

Vid våra möten har aktuella revisionella frågor och ändrad lagstiftning diskuterats.

Revisionens arbete och de fördjupade granskningar som genomförts, har dokumenterats i följande revisionsrapporter:

- Nr 1 – Miljönämndens tillsynsverksamhet
- Nr 2 – Resursfördelningen i skolorna
- Nr 3 – Intern kontroll konst
- Nr 4 – Delårsrapport
- Nr 5 – Upphandling Omsorgsnämnden
- Nr 6 – Ekonomistyrning Omsorgsnämnden
- Nr 7 – Uppföljning av tidigare års granskningar

- Nr 8 – Övergripande arbetet med intern kontroll
- Nr 9 – VA-verksamheten
- Nr 10 – Samverkan mellan nämnder och bolag
- Nr 11 – Årsredovisning

Rapporterna (utom nr 9) har lämnats till granskade styrelser/nämnder med begäran om svar i flertalet fall, samt för kännedom och beaktande av de synpunkter och förslag till utveckling som givits.

Utifrån årets granskning vill vi, liksom föregående år, särskilt lyfta fram att ekonomistyrningen i omsorgsnämnden behöver stärkas. Granskningen visar att Omsorgsnämnden i grunden saknar tillfredsställande förutsättningar för en ändamålsenlig rapportering och uppföljning av volymer inom verksamhetsområdet LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Orsaken är i första hand att de data som finns i verksamhetssystemet Procapita är bristfälliga. Omsorgsnämnden behöver också stärka styrningen kring upphandling av LSS-tjänster.

Den interna kontrollen kopplat till kommunens konst har brister som behöver åtgärdas.

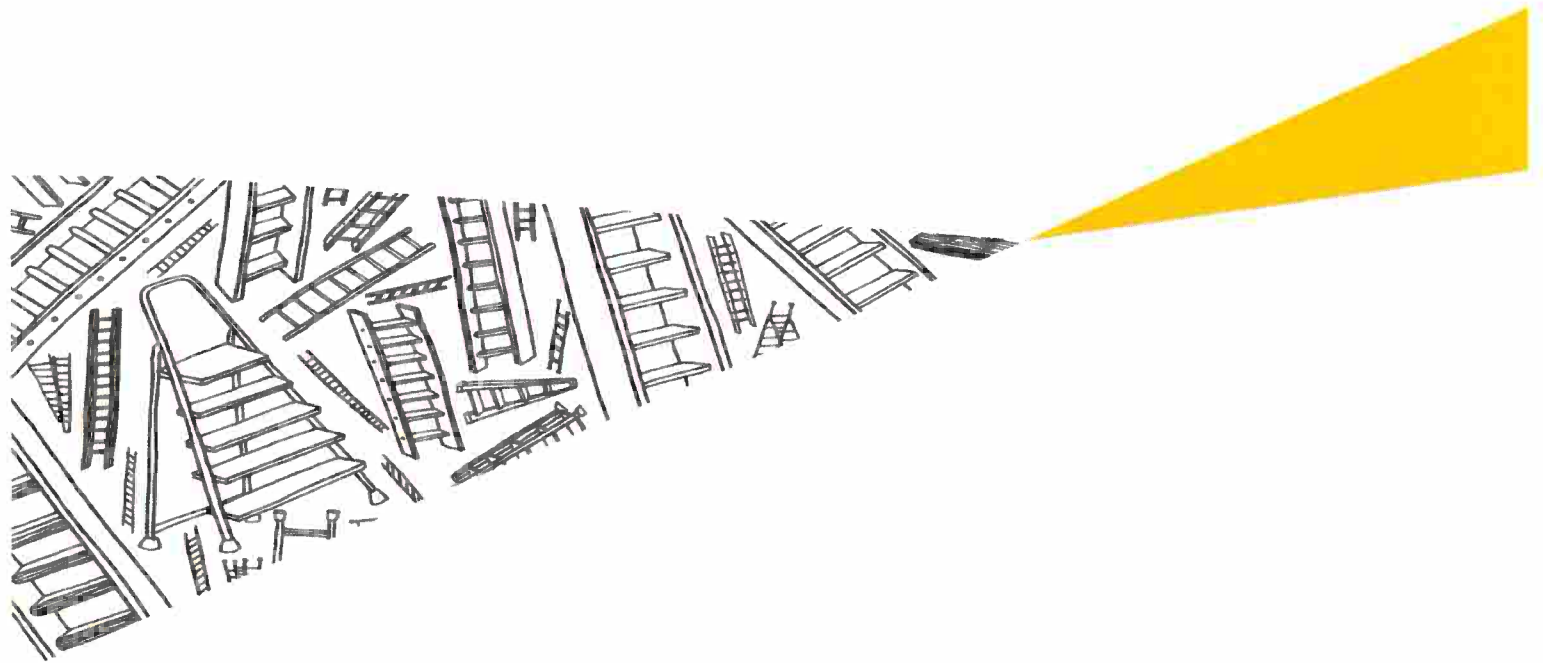
Samtliga styrelser och nämnder brister vid framtagandet av sina respektive internkontrollplaner. Det saknas i samtliga fall dokumenterade övergripande väsentlighets- och riskbedömningar och internkontrollplanerna består i huvudsak av de minimikrav av kontroller som kommunstyrelsen har satt upp. Avsaknaden av väsentlighets- och riskbedömningar behöver åtgärdas. Kommunstyrelsen bör ta ett samlat grepp kring detta område.

Vår samlade bedömning utifrån granskningarna framgår i övrigt av revisionsberättelsen.

Revisionsrapport 11/2014
Genomförd på uppdrag av revisorerna
mars 2015

Södertälje kommun

Granskning av årsbokslut och
årsredovisning 2014

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	4
2.1 Syftet med granskningen.....	4
2.2 Omfattning	4
3. Södertälje kommuns ekonomiska resultat.....	5
4. God ekonomisk hushållning, mål och måluppfyllelse.....	5
5. Resultat- och balansräkning.....	6
5.1. Resultaträkningen	6
5.2. Balansräkningen	9
5.3. Slutsats	11
6. Finansieringsanalys/kassaflödesanalys.....	11
7. Sammanställd redovisning.....	12

1. Sammanfattning

På uppdrag av kommunens revisorer har EY granskat kommunens årsbokslut och årsredovisning för 2014. Syftet med granskningen har främst varit att erhålla tillräckliga underlag/revisionsbevis för revisorernas bedömningar och uttalanden i revisionsberättelsen, om räkenskaperna ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning, samt att redovisningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse redovisas i enlighet med lagens krav.

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallag, den kommunala redovisningslagen, kommunens regler och anvisningar samt god revisionssed. I rapporten sammanfattas de mest väsentliga iakttagelserna från granskningen.

- Årsredovisningen bedöms sammantaget ge en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning.
- Kommunen redovisar ett positivt resultat för 2014 om 116 mnkr (140 mnkr). Resultatet överstiger budget med 90 mnkr. Balanskravsresultatet uppgår till 107 mnkr (168 mnkr). I resultatet ingår resultatförbättrande engångsposter med 31 mnkr (104 mnkr). Resultatet påverkas sålunda i mindre omfattning av engångsposter 2014 än 2013.
- Det finansiella målområdet utvärderas utifrån tre mål. Målnivåerna är relativt lågt satta i förhållande till andra kommuner men bedöms vara realistiskt satta utifrån Södertälje kommuns förutsättningar. Samtliga tre mål har klarats inom det finansiella perspektivet. 2014 års resultat beror till stor del på en resultatförbättring inom verksamheten och till en mindre del än föregående år på poster av tillfällig karaktär. Resultatnivån måste dock förbättras de kommande åren för att ha de marginaler som krävs och klara en högre egenfinansiering i kommunkoncernens investeringsbehov.
- Av fullmäktiges övergripande verksamhetsmål har samtliga nio områden bedömningen ok. Den sammanvägda bedömningen blir därför ok. De sammanvägda arbetsgivarmålen bedöms vara ok. Ett målområde bland verksamhetsmålen som bedömts ok är utbildning där fullmäktiges mål är att resultaten ska förbättras. Flera viktiga nyckeltal visar att förbättringar successivt skett de senaste åren. Södertäljes resultat inom skolan är dock fortsatt förhållandevis låga i förhållande till andra kommuner. Arbetet med att förbättra resultaten behöver därför även fortsatt prioriteras.
- Tidigare år har vi kommenterat att de resultatnivåer som tillämpas tydligare behöver definieras och vi vidhåller att detta är väsentligt. Kriterierna för respektive nivå "Bra", "Ok, och "Har brister" bör vara tydliga likaså hur de sammantagna bedömningarna görs av de uppföljningar som den slutliga lägesbedömningen baseras på. I årsredovisning och verksamhetsberättelser bör verksamhetsresultaten i större utsträckning jämföras med andra kommuner.
- Kommunens fordringar på idrottsföreningarna, totalt 183 mnkr, kvarstår per 31 december 2014. Arenorna har sålts till Telge Fastigheter AB men på grund av överklagan har tillträde skett först under 2015. Bokförda värden på fordringarna

bedöms vara korrekta. Under året har en fordran på Arenabolaget skrivits ned med 31 mnkr, vilket belastar resultatet.

2. Inledning

På uppdrag av kommuns revisorer har EY granskat kommunens årsbokslut och årsredovisning för 2014. Syftet med granskningen har främst varit att erhålla tillräckliga underlag/revisionsbevis för revisorernas uttalanden i revisionsberättelsen, om räkenskaperna ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning, samt att redovisningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse redovisas i enlighet med lagens krav.

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallag, den kommunala redovisningslagen, kommunens regler och anvisningar samt god revisionsred. Detta innebär bland annat att väsentlighet och risk är vägledande för revisionen. Revisionen täcker således inte in alla eventuella brister i den interna kontrollen och räkenskaperna.

Samtliga belopp är angivna i miljoner kronor (mnkr) om inget annat anges. Belopp inom parentes avser jämförelse året 2013.

2.1 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillfyllest utifrån lagstiftningens krav. Granskningen omfattar också den sammanställda redovisningen för Södertälje kommun.

Med rättvisande avses:

- ♦ att tillgångar och skulder existerar och avser kommunen respektive kommunkoncernen,
- ♦ att tillgångar och skulder värderats och klassificerats korrekt,
- ♦ att kommunens samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- ♦ att inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt, d v s avser verksamhetsåret.
- ♦ att god redovisningssed i övrigt uppfylls, bl a vad gäller krav på information i förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar (noter)

Vidare är syftet att granska om en tillfredsställande redovisning ges utifrån kommunallagens krav på att mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges.

2.2 Omfattning

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar en bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper beaktats. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag, god revisionsred för kommuner, samt kommunens regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

3. Södertälje kommuns ekonomiska resultat

Kommunen redovisar ett positivt resultat uppgående till 116 mnkr för året (140 mnkr). Skillnaden i resultat mellan åren förklaras av att de jämförelsestörande posterna endast förstärkt årets resultat med 31 mnkr jämfört med 104 mnkr 2013. Verksamheterna har förbättrat sitt resultat med 62 mnkr vid jämförelse med 2013.

Årets balanskravsresultat blev 107 mnkr efter justering för reavinster och orealiserade förluster i värdepapper som ingår i kommunens säkring av lån. Det lagstadgade balanskravet har därmed uppfyllts.

4. God ekonomisk hushållning, mål och måluppfyllelse

Kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning redovisas och kommentarer ges om måluppfyllelsen i såväl ett finansiellt perspektiv som verksamhetsmässigt perspektiv.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse görs en utvärdering om kommunens mål för god ekonomisk hushållning uppnåts. För Södertälje kommun innebär god hushållning att verksamheten bedrivs effektivt. Uppföljning och utvärdering sker utifrån tre delområden, finansiella mål, kommunfullmäktiges verksamhetsmål och kommunen som arbetsgivare.

Kommunen gör bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåts. Bedömningen baseras på att de finansiella målen fullmäktige fastställt uppnåts. Detta innebär att kommunen uppnått ett resultat exklusive reavinster på 107 mnkr, nettoskulden per invånare har minskat från 180 419 kr till 176 583 kr, samt att soliditeten i kommunkoncernen ökat med 2,7 procentenheter till 15,3 procent.

Av verksamhetsmålen visar samtliga nio områden bedömningen ok. De sammanvägda arbetsgivarmålen bedöms vara ok.

Det framgår inte av årsredovisningen vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att ett mål ska uppnå bedömningen bra, ok eller ha brister. Det framgår inte heller hur många mål som ska vara uppfyllda för att målområdet ska bedömas vara bra, ok eller ha brister. Vi bedömer att avsaknaden av definitioner gör kommunens bedömningar svårtydda.

I förvaltningsberättelsen görs en avstämning av balanskravet. Det innebär att realisationsvinster ska exkluderas från resultatet. Resultatet enligt balanskravet för 2014 uppgår till 107 mnkr (134 mnkr). Södertälje kommun har öronmärkt vissa resultat för särskilda framtida ändamål med hänvisning till balanskravets regler. Av 2011 års resultat avsatte kommunen 24 mnkr till en social "fond" för trygghetsskapande insatser att användas under åren 2013 – 2015. Dessa medel har inte börjat användas varför 24 mnkr kvarstår. Under 2013 avsatte kommunen 19 mnkr till utsatta stadsdelar. Under 2014 har 6 mnkr disponerats. Resterande del kan användas under 2015 och 2016.

Det finansiella målområdet utvärderas utifrån tre mål. Målnivåerna är relativt lågt satta i förhållande till andra kommuner men bedöms vara realistiskt satta utifrån Södertälje kommuns förutsättningar. Samtliga tre mål har klarats inom det finansiella perspektivet. 2014 års resultat beror till stor del på en resultatförbättring inom verksamheten och till en mindre del än föregående år på poster av tillfällig karaktär. Resultatnivån måste dock förbättras de kommande åren för att ha de marginaler som krävs och klara en högre egenfinansiering i kommunkoncernens investeringsbehov.

Av förvaltningsberättelsen framgår att det ackumulerade balanskravsresultatet på 352 mnkr ska kunna användas för att garantera en långsiktigt jämn servicenivå till kommuninvånarna.

5. Resultat- och balansräkning

5.1. Resultaträkningen

En kortfattad genomgång av de olika posterna i kommunens resultaträkning görs med utgångspunkt från nedanstående tabell. Endast väsentliga avvikelser kommenteras.

	Budget 2014	Utfall 2014	Utfall 2013
RESULTATRÄKNING			
Verksamhetens intäkter	125	1 871	1 845
Verksamhetens kostnader	-4 964	-6 591	-6 321
Avskrivningar	-90	-98	-100
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-4 929	-4 818	-4 576
Skatteintäkter	3 215	3 211	3 112
Gen stb och utjämning	1 627	1 610	1 511
Externa ränteintäkter	114	783	913
Externa räntekostnader	0	-669	-820
Netto externa räntor	114	114	93
RESULTAT	26	116	140

Årets resultat för kommunen uppgår till 116 mnkr vilket överstiger budgeterat resultat med 90 mnkr. Kommunens resultat innehåller engångsposter på sammanlagt 31 mnkr att jämföra med 2013 då de jämförelsestörande posterna uppgick till 104 mnkr. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 85 mnkr vilket är en förbättring med 49 mnkr jämfört med 2013. Det förbättrade resultatet beror på att verksamheterna förbättrat sitt resultat med 62 mnkr jämfört med 2013. Det är positivt att det underliggande resultatet i verksamheterna har förbättrats.

Resultatförbättringen inom verksamheten beror på att av skatteintäkternas ökning om 197 mnkr har endast 135 mnkr använts till ökning av verksamhetens nettokostnader. Nettokostnaderna har ökat med 2,9 procent exklusive de jämförelsestörande posterna medan skatterna har ökat med 4,3 procent.

Exploateringsvinsterna uppgår till 19 mnkr vilket är en minskning med 22 mnkr jämfört med föregående år. Realisationsvinsterna uppgår till 10 mnkr vilket är en ökning med 3 mnkr jämfört med 2013. Stimulansbidraget för utsatta stadsdelar uppgår för året till 13 mnkr, en minskning med 7 mnkr jämfört med 2013.

Under året har en fordran på Arenabolaget skrivits ned med 31 mnkr, vilket belastar resultatet.

5.1.1 Kommentarer till utfallet per styrelse/nämnd

Nämnd	Kostnader	Intäkter	Kommunbidrag Förmedl.bidrag	Resultat
Järna kommundelsnämnd, Järna	213,9	31,6	181,8	-0,5
Hölö-Mörkö kommundelsnämnd	99,6	10,0	88,6	-1,0
Vårdinge-Mölnbo kommundelsnämnd	44,5	2,1	45,2	2,8
Enhörna kommundelsnämnd	87,8	17,6	68,2	-2,0
S:a kommundelar	445,8	61,3	383,8	-0,7
Arbetslivsnämnd	207,8	139,2	93,3	24,7
Omsorgsnämnd	798,5	107,4	678,1	-13,0
Socialnämnd	759,1	86,6	691,7	19,2
Äldreomsorgsnämnd	706,5	147,5	574,8	15,8
Överförmyndarnämnd	7,8	0,2	8,4	0,8
Utbildningsnämnd	2 038,7	210,7	1 809,4	-18,6
Kultur- och fritidsnämnd	203,1	24,1	179,2	0,2
Stadsbyggnadsnämnd	42,1	31,6	14,4	3,9
Miljönämnd	22,8	14,1	10,6	1,9
Teknisk nämnd	239,4	136,4	111,0	8,0
KS/Kommunstyrelsens kontor	268,3	32,9	240,1	4,7
KS/Politisk ledning	72,6	2,9	71,5	1,8
Revision	2,0	0,0	2,2	0,2
S:a facknämnder	5 368,7	933,6	4 484,7	49,6
Centrala poster	127,0	5 065,8	-4 868,5	70,3
Interbanken	661,7	658,8		-2,9
S:a före extraordinära poster	6 603,2	6 719,5	0,0	116,3

Det budgeterade resultatet för nämnder och styrelse för 2014 var 0 kr. Det totala utfallet visar på ett överskott om 49,6 mnkr. Korta kommentarer till nämndernas utfall redovisas nedan.

Järna kommundelsnämnd redovisar ett underskott för året uppgående till -0,5 mnkr. Detta förklaras av att de pedagogiska verksamheterna redovisar ett underskott på 0,3 mnkr jämfört med budget. En åtgärdsplan för att komma tillrätta med underskotten har tagits fram. Den innebär att personalen minskas för att anpassas efter ett minskande antal barn. Äldreomsorgen visar ett underskott på 0,8 mnkr vilket beror på fler köp av boendeplatser än budgeterat. Resultatet för den tekniska verksamheten är ett överskott om 0,9 mnkr som förklaras av lägre kostnader för vinterväghållningen.

Hölö-Mörkö kommundelsnämnd redovisar ett underskott om 0,9 mnkr. Den pedagogiska verksamheten inklusive produktionskök visar ett underskott med 1,4 mnkr beroende på färre barn i verksamheten. Resultatet för äldreomsorg är ett överskott på 0,6 mnkr vilket till största del beror på färre hemtjänststimmar än budgeterat.

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd redovisar ett positivt resultat för året om 2,8 mnkr. Den pedagogiska verksamheten inklusive produktionskök redovisar ett underskott om 154 tkr. Resultatet för äldreomsorgen är ett överskott på 1,8 mnkr vilket till största del beror på lägre hemtjänsttimmar än budgeterat. Nämndens egen verksamhet redovisar ett överskott på 1,1 mnkr vilket förklaras av en outnyttjad reserv för oförutsedda kostnader.

Enhörna kommunalnämnd redovisar ett underskott för året som uppgår till 1,9 mnkr. Det ekonomiska utfallet för den pedagogiska verksamheten är ett underskott med 3,3 mnkr. Resultatet för verksamhetsområde äldreomsorg är ett överskott om 1,2 mnkr vilket främst förklaras av lägre kostnader för hälso- och sjukvårdsinsatser än budgeterat.

Arbetslivsnämnden visar ett positivt helårsresultat om 24,6 mnkr. Anledningen till det stora överskottet är främst höga flyktingschablonintäkter. I samband med årsbokslutet resultatfördes kvarvarande flyktingschablon från tidigare år, vilket påverkar resultatet positivt med 17,8 mnkr. Även vuxenutbildningen redovisar ett stort överskott om 6,5 mnkr. Överskottet fördelar sig med 4,3 mnkr för skolan och 2,1 mnkr för övergripande kostnader beroende på lägre lokalkostnader än budgeterat då viss del av lokalkostnaderna direkt belastat SFI.

Omsorgsnämnden visar totalt ett underskott på 13 mnkr. Verksamhetsområdet LSS redovisar ett underskott på 21,1 mnkr, verksamhetsområde SoL redovisar ett positivt resultat om 8,3 mnkr och nämnden för de gemensamma verksamheterna ett underskott om 0,2 mnkr. Nettokostnaderna för omsorgen har ökat med 4,3 procent jämfört med föregående år. Det arbete som genomförts för att förstå kostnadsutvecklingen inom omsorgsnämndens verksamheter fortsätter.

Socialnämnden visar ett överskott för 2014 på 19,2 mnkr, vilket till största del förklaras av minskade kostnader för försörjningsstöd. Utbetalningarna av försörjningsstöd har minskat med totalt 45 mnkr. Både antalet nybesök och antalet hushåll har minskat vid jämförelse med förra året. Barn- och ungdomsvården visar ett negativt resultat för perioden med 5,5 mnkr vilket beror på ökade kostnader för externa placeringar. Vuxenvården visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 1,2 mnkr beroende på fler externa placeringar. Övrig verksamhet har en negativ avvikelse för året uppgående till 3,0 mnkr i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av högre personalkostnader och högre kostnader för konsulter än budgeterat.

Äldreomsorgsnämnden redovisar ett överskott för året uppgående till 15,8 mnkr. Överskottet förklaras framför allt av färre hemtjänsttimmar samt färre boendeplatser än budgeterat.

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott om 0,9 mnkr. Kostnaderna för nämndens tre utgiftsposter blev lägre än budgeterat.

Utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 18,6 mnkr. Underskottet återfinns inom gymnasieskolan och beror på att en större andel elever fortsatt söker sig till frigymnasier eller kommunala gymnasier i andra kommuner.

Kultur- och fritidsnämndens ekonomiska resultat för 2014 är ett överskott mot budget på 0,3 mnkr. Inom nämndens verksamhetsområden finns två enheter som redovisar underskott vilka balanseras av övriga enheters överskott. De effektiviseringar som skett under året har genomförts inom ordinarie verksamhet med endast smärre justeringar av bemanningen och utan större förändringar av verksamhetsutbudet.

Stadsbyggnadsnämndens resultat för 2014 blev ett överskott på 3,9 mnkr. Samtliga enheter bidrog till överskottet. Nämndens självfinansieringsgrad uppgick för året till 75 procent vilket är i nivå med föregående år.

Miljönämnden redovisar ett överskott om 1,9 mnkr vilket förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat till följd av ett flertal vakanser vid personalomsättning och sjukskrivning.

Teknisk nämnd redovisar ett överskott om 8 mnkr för året. Nämndens positiva resultat förklaras bland annat av den milda vintern som på olika sätt gynnat verksamheterna. Även nya redovisningsregler som innebär att asfalteringsunderhåll i högre utsträckning än tidigare redovisas som investeringar påverkar utfallet positivt med 5 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 6,4 mnkr. Överskottet förklaras i huvudsak av vakanser samt lägre kostnader för omställningsåtgärder än budgeterat.

5.2. Balansräkningen

Kommunens soliditet har ökat sedan föregående år och uppgår per 31 december 2014 till 21 procent (19 procent). Ökningen förklaras framför allt av lägre låneskuld än föregående år och stärkt eget kapital. Ansvarförbindelser, som redovisas utanför balansräkningen och inte räknas in i soliditetsmättet, i form av pensionsförpliktelser inklusive löneskatt, uppgår till 2 017 mnkr (2 113 mnkr).

Materiella anläggningstillgångar

En stor del av de tillgångar som nyttjas i kommunens verksamheter finns bokförda i kommunens koncernbolag. Det bokförda värdet på kommunens materiella anläggningstillgångar uppgår till 1 230 mnkr (1 162 mnkr). Totalt uppgick kommunens investeringsutgifter till 155,4 mnkr där 89,8 mnkr utgjordes av investeringar beslutade av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. 65,5 mnkr avser nämndsinitierade investeringar. Tekniska nämnden står för majoriteten av investeringarna under året 72,2 mnkr. Större investeringar avser Ritorpsleden 16,1 mnkr, upprustning av Oxbacksleden 5,2 mnkr samt exploateringsvägar inklusive stadskärnan. 38,7 mnkr.

Vi har i granskningen genomfört avstämningar mellan kommunens ekonomisystem och anläggningsregister. Vi har även granskat att årets avskrivningar är rimliga i relation till föregående år och genomförda nyinvesteringar. Granskning av väsentliga aktiverade anläggningstillgångar som skett under 2014 har utförts stickprovvis mot fakturaunderlag. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens finansiella anläggningstillgångar uppgår till 12 755 mnkr (13 227 mnkr). De största posterna som ingår i posten är aktier i dotterbolag, 1 392 mnkr, övriga fordringar, 135 mnkr och långfristiga fordringar på koncernbolag 11 241 mnkr (utlåning till koncernbolagen).

Övriga fordringar avser bland annat upplåning till idrottsklubbar:

- SSK Arenabolag 72 mnkr (71,2 mnkr)
- Fotbollsarenan 79,6 mnkr (82,5 mnkr)
- Täljehallen (SBBK) 31,8 mnkr (28,5 mnkr)

Under året har arenorna förvärvats av Telge Fastigheter men på grund av överklaganden har tillträde inte skett förrän under 2015. Kommunens fordringar på idrottsklubbar kvarstår därmed i årsbokslutet. Fordran på SSK Arena har under året ökat med 0,8 mnkr, ingen amortering har skett. Mot bakgrund av förvärvet av SSK Arenabolag och omförhandlade ersättningar från kommunen bedömer kommunens ledning att det inte föreligger någon

osäkerhet i fordrans värde. Den överenskomna köpeskillingen för arenan motsvarar i allt väsentligt utestående fordran. Fotbollsarenan har amorterat sin skuld med totalt 5,7 mnkr, ingen nyupplåning har skett. Fordran på arenabolaget har reserverats med 31 mnkr. Utestående fordran motsvarar köpeskillingen för arenan.

Täljehallen har amorterat 0,7 mnkr och nyupplåning har skett med 4 mnkr.

Övriga kortfristiga fordringar

De största posterna avseende kortfristiga fordringar utgörs av kundfordringar, övriga fordringar samt interimfordringar.

Kundfordringarna har ökat med 13 mnkr och uppgår till 48 mnkr (35 mnkr). Att kundfordringarna inte är för högt värderade säkerställs genom nedskrivning med 100 procent av fakturor som förfallit sen mer än 3 månader om inte specifik anledning finns till annan hantering. Hanteringen är oförändrad mot föregående år och bedöms vara ändamålsenlig.

Övriga kortfristiga fordringar har minskat med cirka 261 mnkr vilket framförallt förklaras av att det 2013 fanns ett nytecknat lån till Huddinge kommun på 150 mnkr vilket möttes av lägre kortfristig del av långfristiga lån till kommunens dotterbolag. Posten har reglerats under året. Dessutom har interimfordringarna minskat med 56 mnkr jämfört med 2013. Detta beror på att den preliminära avräkningen för kommunal inkomstskatt är negativ och redovisas som en skuld.

Underlag för väsentliga poster har granskats med avseende på existens, värdering samt periodiseringar. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Exploateringar

Exploateringsstillgångarna uppgår netto till 75,4 mnkr (55,6 mnkr). Under året var antalet pågående exploateringsprojekt cirka 50 st till antalet vilka kommit olika långt i planerings- och genomförandeprocessen. Ett antal exploateringsprojekt har delavslutats eller avslutats och resultatredovisats. Tillsammans ger dessa en nettointäkt i resultaträkningen om ca 18,3 mnkr. Därtill kommer resultatredovisade investeringsbidrag från Glasberga sjöstad om ca 4,1 mnkr. Totalt 22,4 mnkr i nettointäkt att jämföra med en budgeterad nettointäkt om 40 mnkr.

Förteckning finns över pågående exploateringar innehållande nedlagda utgifter och erhållna inkomster. Redovisat saldo i huvudboken är avstämt mot förteckning. Vi har inhämtat sammanställning över pågående exploateringar och granskat dessa mot fakturor och avtal. Stickprov har även gjorts av resultatförda exploateringsprojekt under året. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Kassa och bank

Det bokförda värdet på kassa- och banktillgodohavanden har under året ökat med 211 mnkr (föregående minskning om 232 mnkr). Saldot varierar på kontot mellan åren. Vidareutlåning till Telgekoncernen hanteras via checkräkningskrediten. Vi har stämt av saldot mot engagemangsbesked från bank. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar

Avsättningar

Pensionsförpliktelser intjänade från 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen, medan pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Redovisningen är i enlighet med Kommunal redovisningslag.

Avsättningen för pensioner per 31 december 2014 uppgick till 273 mnkr (258 mnkr) och är framräknad av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA). Särskild löneskatt om 24,26 procent är beräknad och beaktad. Aktualiseringsgraden är cirka 96 procent (96 procent) enligt KPAs underlag vilket är i nivå med föregående år. Detta betyder att det inte finns fullständig historik över individens tidigare pensionsgrundande anställning för cirka 4 procent. Aktualiseringsgraden är förhållandevis hög i jämförelse med andra kommuner.

Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga skulder uppgår till 9 375 mnkr (9 680 mnkr). Kommunen har engagemang mot ett stort antal banker och kreditinstitut. Samtliga poster är avstämda mot underlag från bank. Långfristig leasingkuld har minskat något jämfört med föregående år och uppgår till cirka 8 mnkr. Erhållna investeringsbidrag uppgår till 68 mnkr. Största delen avser i likhet med föregående år stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommunen har en relativt omfattande och delvis komplex derivatportfölj. Vi bedömer att denna i allt väsentligt har redovisats korrekt och i enlighet med RKR:s nya rekommendation som gäller från 2014.

Granskningen av långfristiga skulder har inte föranlett några anmärkningar.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder består bland annat av förutbetalda intäkter, upplupna personalkostnader, leverantörsfakturor samt periodiserade räntekostnader. Väsentliga poster har stämts av mot verifierande underlag. Avseende semesterlöneskulden noterades föregående år att det i semesterskuldlistan förekom ett flertal personer med många sparade semesterdagar (i flera fall över 70 dagar). Även detta år förekommer ett flertal personer med över 70 sparade semesterdagar. Detta kommer att regleras under mars månad eftersom kommunens policy endast tillåter 40 sparade semesterdagar. Vi har utfört avstämningar mellan huvudboken och underlag utan några anmärkningar.

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser uppgår till 3 810, mnkr (3 754 mnkr). Största posterna inom linjen är borgen och andra förbindelser mot kommunens företag om 1 743 mnkr (1 603 mnkr) och pensionsförpliktelser inklusive löneskatt om 2 017 mnkr (2 113 mnkr). Pensionsutfästelse finns upptaget med 1,6 mnkr (2,4 mnkr) för en person. Vidare finns upptagna utfästelser till politiker med 6,8 mnkr (12,9 mnkr). Upptagna belopp är framräknade av kommunen. Bland leasingåtaganden finns en sammanställning över lokalhyror.

5.3. Slutsats

Vår bedömning är att redovisade resultat- och balansräkningar ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat för räkenskapsåret 2014 och ställning den 31 december 2014. Bokslutet är väl dokumenterat.

6 Finansieringsanalys/kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

7 Sammanställd redovisning

Kommunens sammanställda redovisning omfattar kommunen samt dess ägda bolag.

Enligt kommunallagen åläggs kommunstyrelsen att ha kontroll över den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag. I denna tillsyn ligger i första hand att följa de kommunala bolagens ekonomiska ställning och utveckling samt att följa hur bolagen tillgodoser det kommunala ändamålet med verksamheten och övriga direktiv som uppställts för verksamheten.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och proportionell konsolidering, vilket är god sed i kommuner. Interna mellanhavanden har eliminerats. Vid granskningen framkom att kommunen inte redovisar samtliga typer av transaktioner med motpartskoder i systemet. Detta medför omfattande manuellt arbete vid upprättandet av den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt en beskrivning av de ingående bolagen. Till den sammanställda redovisningen finns även noter bifogade. Bolagen i koncernen tillämpar för första året K3-regelverket (nytt redovisningsregelverk för större bolag i Sverige som gäller från 2014). Den största förändringen av K3 för Södertäljes bolag är komponentredovisning för materiella anläggningstillgångar. K3 får effekter på både avskrivningar och kostnader för underhåll.

Södertälje kommunkoncern som utöver kommunen består av ett trettiotal företag redovisar ett positivt resultat om 453,6 mnkr (431,9 mnkr). Årets resultat förklaras bland annat av kommunens positiva resultat om 116 mnkr. Södertälje Kommuns förvaltnings AB koncernen redovisar ett positivt resultat efter skatt uppgående till 343,4 mnkr. Det delägda bolaget Söderenergi AB (42 procents ägande) bidrar med ett positivt resultat om 21,9 mnkr.

Kommunkoncernen hade en nettoskuldportfölj per den 31 december 2014 om 10 413 mnkr. Den externa nettoskulden har under året minskat med 5,5 procent. Nyupplåningen, netto, för de kommunala bolagen bedöms under 2015 uppgå till 90 mnkr. Under 2015 kommer lån att förfalla med 2,4 mdr kr vilka kommer att refinansieras.

Södertälje den 9 april 2015

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal Revisor

Rebecka Hansson
Auktoriserad revisor